

ใบความรู้ที่ 1.5 เรื่อง การใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม

หน่วยที่ 1 การรู้ดิจิทัล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม
รายวิชา เทคโนโลยี รหัส ว23103 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับใหม่ มีอะไรเพิ่มขึ้นมาบ้าง?

กฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับใหม่มีผลบังคับใช้วันที่ 4 ส.ค. 2558 นี้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในยุคดิจิทัล การที่ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงานละเมิดบนอินเทอร์เน็ต และเจ้าของลิขสิทธิ์ที่นำเทคโนโลยีมาบริหารจัดการงานของตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อน Digital Economy โดยมีรายละเอียดดังนี้

คุ้มครองข้อมูลการบริหารสิทธิ์

ข้อมูลการบริหารสิทธิ์เปรียบเสมือนบาร์โค้ดของสินค้าที่แสดงรายละเอียดต่างๆ เช่น ชื่อผลงาน ชื่อผู้สร้างสรรค์ ชื่อเจ้าของ ฯลฯ หากผู้ใดมาลบ แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าวจะถือว่าละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิ์

คุ้มครองมาตรการทางเทคโนโลยี

กรณีที่เจ้าของสิทธิ์ใส่รหัสผ่าน (Password) ให้กับงานของตนเองก็อยู่บนอินเทอร์เน็ตเพื่อป้องกันการคัดลอกหรือเข้าขโมยได้ ถ้าใครเจาะรหัสผ่านนี้หรือหาวิธีเพื่อเข้าถึงงานดังกล่าวโดยที่เจ้าของไม่ได้อนุญาตก็จะมีความผิดฐานละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี

จำกัดความรับผิดชอบของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

ISP หรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เช่น ยูทูป ไม่ต้องรับผิดชอบละเมิดเมื่อมีการเผยแพร่ งานละเมิดลิขสิทธิ์ บนเว็บไซต์ที่ตนให้บริการ หาก ISP ให้ความร่วมมือกับเจ้าของลิขสิทธิ์ นำงานละเมิดออกจากเว็บไซต์ตามคำสั่งศาล

อยากรู้ว่า
กฎหมายใหม่เป็นยังไง
ลองอ่านกันดู
นะครับ

ยกเว้นการทำซ้ำชั่วคราว

การใช้งานคอมพิวเตอร์อาจจะมี copy งานลิขสิทธิ์ ใน RAM เพื่อให้เครื่องสามารถทำงานต่อไปได้ แบบนี้ได้รับการยกเว้นว่าไม่ละเมิดลิขสิทธิ์

การขายงานลิขสิทธิ์มือสอง

งานลิขสิทธิ์ที่เราซื้อมาอย่างถูกต้องสามารถนำมาขายต่อเป็นสินค้ามือสองได้โดยไม่ต้องละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น ภาพ หนังสือ (ส่วนการขายซีดีภาพยนตร์มือสองจะต้องมีใบอนุญาตให้ขายตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และวีดิทัศน์ด้วย)

ศาลสามารถสั่งรับหรือทำลาย

ศาลสามารถสั่งรับหรือทำลายของละเมิดที่ได้ทำขึ้นหรือนำเข้าภายในประเทศ รวมทั้งเครื่องมือหรือสิ่งที่ใช้ในการกระทำความผิดด้วย

เพิ่มบัญญัติค่าเสียหาย

ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ละเมิดจ่ายค่าเสียหายเพิ่มขึ้นไม่เกิน 2 เท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

เพิ่มสิทธิ์ของนักแสดง

นักแสดงมีสิทธิ์ระบุชื่อของตัวเองในงานที่ได้แสดงไป

การละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิ์หรือละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี มีโทษปรับตั้งแต่ 10,000 - 100,000 บาท หากกระทำความผิดซ้ำจะมีโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือน - 2 ปี หรือปรับตั้งแต่ 50,000 - 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

© 2018 กรมทรัพย์สินทางปัญญา. All rights reserved. Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. www.ipthailand.go.th

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์

facebook.com/ipthailand
twitter.com/dip_thailand
www.ipthailand.go.th

 1368
สายด่วนกรมทรัพย์สินทางปัญญา

บทความเพิ่มเติม

กรมทรัพย์สินทางปัญญาไขข้อข้องใจกฎหมายลิขสิทธิ์ เปิดคำถาม คำตอบ 10 ข้อ อะไรทำได้ อะไร

ทำไม่ได้ หวังสกัดความปั่นป่วนในโลกโซเชียล หลังทิ้งโพสต์ ทั้งแชร์กระหน่ำ “มาลี” เผยเป็นโอกาสดีที่ทำให้คนไทยหันมาใส่ใจในเรื่องลิขสิทธิ์

นางมาลี โชคล้ำเลิศ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เปิดเผยว่า กรมฯ ได้จัดทำคำถาม คำตอบ จำนวน 10 ข้อ เพื่อไขข้อข้องใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์

หลังจากเกิดความไม่เข้าใจในสังคมขึ้นเป็นอย่างมากในช่วงก่อนหน้านี้ว่าอะไรทำได้ อะไรทำไม่ได้ ทำแบบนั้น ทำแบบนี้ผิดหรือไม่ผิดกฎหมาย เป็นต้น กรมฯ จึงต้องออกมาชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และป้องกันความปั่นป่วนที่เกิดขึ้นในโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ก โดย 10 คำถาม คำตอบ มีรายละเอียดดังนี้

1. ลิขสิทธิ์คุ้มครองอะไรบ้าง มีอะไรที่เราสามารถเอามาใช้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตหรือไม่

ตอบ ลิขสิทธิ์คุ้มครองงานสร้างสรรค์ เช่น บทความ หนังสือ ซอฟต์แวร์ เพลง รูปภาพ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพข่าว ภาพยนตร์ ละคร เป็นต้น แต่ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งข่าวประจำวันทั่วไปในส่วนของข้อเท็จจริงที่รายงานเพียงแค่ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ไม่เข้าข่ายงานอันมีลิขสิทธิ์ เราจึงสามารถเอามาใช้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาต

2. เราสามารถดาวน์โหลดภาพยนตร์หรือเพลงจากอินเทอร์เน็ตมาฟังและแชร์ต่อให้เพื่อนได้ไหม

ตอบ การดาวน์โหลดถือเป็นการทำซ้ำที่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ กรณีเว็บไซต์ลิขสิทธิ์ที่เจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตให้ดาวน์โหลดได้ฟรี ก็สามารถดาวน์โหลดได้ แต่ไม่สามารถแชร์ต่อได้ ส่วนกรณีเว็บไซต์ที่ให้บริการโดยเก็บค่าใช้จ่ายในการดาวน์โหลด เมื่อผู้ใช้เสียค่าบริการแล้วจึงจะดาวน์โหลดมาเพื่อรับชมหรือรับฟังได้ แต่ไม่สามารถแชร์ต่อได้เช่นกัน

3. การก๊อปปี้บทความหรือรูปภาพจากเว็บไซต์มาใส่เพชบุ๊กของเราหรือแชร์ต่อทางไลน์ ทำได้หรือไม่

ตอบ บทความหรือรูปภาพเป็นงานลิขสิทธิ์ การนำมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการก๊อปปี้หรือแชร์ต่อ ควรพิจารณาประกอบกับเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้เนื้อหาของเว็บไซต์นั้น ๆ ว่าจะได้มากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม ถ้านำมาใช้ในปริมาณน้อย เช่น 1 ถึง 2 ภาพที่ไม่ได้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ (economic value) อย่างมีนัยสำคัญ และไม่ได้เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือหากำไรโดยมีการแสดงที่มาของบทความหรือรูปภาพ ก็อาจถือว่าการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (fair use) ไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

4. การนำงานมาใช้และเผยแพร่โดยอ้างอิงที่มาหรือให้เครดิตผู้สร้างสรรค์เพียงพอหรือไม่ที่จะไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

ตอบ การนำงานมาใช้และเผยแพร่ ต้องอ้างอิงที่มาหรือให้เครดิตเสมอ จึงจะไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และต้องเป็นกรณีที่ไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมทั้งต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควรด้วย

5. การแฮกหรือหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงงานลิขสิทธิ์ เช่น รูปภาพหรือคลิปวิดีโอบนอินเทอร์เน็ตและลบลายน้ำดิจิตอลออก และปรับแต่งรูปภาพหรือคลิปวิดีโอและโพสต์ไว้บนเว็บไซต์ของเรา มีความผิดอย่างไร และมีโทษเท่าใด

ตอบ การแฮกหรือหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงงานลิขสิทธิ์โดยรู้อยู่แล้วว่าการกระทำดังกล่าวอาจจูงใจหรือก่อให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงถือว่ามี ความผิดฐานละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี และหากทำการลบลายน้ำดิจิตอลออกโดยรู้อยู่แล้วว่าการกระทำนั้นอาจจูงใจให้เกิด ก่อให้เกิด ให้ ความสะดวก หรือปกปิดการละเมิดลิขสิทธิ์ ถือว่ามี ความผิดฐานละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิ ส่วนการปรับแต่ง

รูปภาพหรือคลิปวิดีโอของผู้อื่นและโพสต์ไว้บนเว็บไซต์ของเราโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์นั้น มีความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์โดยการดัดแปลงและเผยแพร่งานลิขสิทธิ์นั้นต่อสาธารณชน

โทษฐานละเมิดลิขสิทธิ์ ปรับ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท เพื่อการค้า 100,000 ถึง 800,000 บาท หรือ จำคุก 6 เดือนถึง 4 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับโทษฐานละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี ปรับ 10,000 บาทถึง 100,000 บาท เพื่อการค้า ปรับ 50,000 บาท ถึง 400,000 บาท หรือจำคุก 3 เดือน ถึง 2 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

6. การก๊อปปี้ภาพหรือบทความจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ในลักษณะอย่างไรจึงจะต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ และอย่างไรจึงไม่ต้องขออนุญาต

ตอบ กรณีที่ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ เช่น การนำภาพหรือบทความนั้นไปใช้ในเชิงพาณิชย์ เป็นต้น กรณีที่ไม่ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ ต้องเป็นการใช้ในปริมาณพอสมควร เช่น นำมาใช้ในการวิจัยหรือศึกษางานซึ่งไม่ใช่เพื่อหากำไรใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติสนิท ใช้ในการติชม วิจารณ์ หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น ใช้ในการเสนอข่าวทางสื่อสารมวลชนโดยมีการรับรู้ความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น และใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น

7. การทำบล็อก(Blog)แล้วนำคลิปวิดีโอของยูทูปมาเผยแพร่ที่บล็อกของเรา(embed) ถือเป็น การละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

ตอบ ถ้าเจ้าของคลิปวิดีโอบนยูทูปเผยแพร่คลิปวิดีโอนั้นในลักษณะ Public จะถือว่าเจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตให้สาธารณชนทั่วไปเข้าถึงงานดังกล่าวได้ เพราะฉะนั้น การทำบล็อกแล้วนำคลิปวิดีโอซึ่งเผยแพร่บนยูทูปมาไว้ที่ blog ของเราในลักษณะของการฝังโค้ด(embed) จึงอาจไม่เข้าข่ายละเมิดเช่นเดียวกับการ share link ของคลิปวิดีโอดังกล่าว เนื่องจากการ embed หรือการ share link เป็นอ้างอิงกลับไปยังคลิปวิดีโอของเจ้าของสิทธิ์ก่อน สำหรับการดาวน์โหลด (download) คลิปวิดีโอและอัปโหลด (upload) ขึ้นใหม่ใน blog เป็นภาพทำซ้ำ และเผยแพร่งานลิขสิทธิ์ใน blog จึงจำเป็นต้องได้อนุญาตจากเจ้าของสิทธิ์ก่อน

8. หากซื้อซีดีเพลง หนังสือ หรือรูปภาพมาอย่างถูกต้อง เมื่อใช้แล้วจะนำออกขายต่อได้หรือไม่ กรณีซื้อโดยดาวน์โหลดซอฟต์แวร์ ภาพยนตร์ เพลงจากเว็บไซต์ จะขายต่อได้หรือไม่

ตอบ การซื้อซีดีเพลงหรือรูปภาพ ผู้ซื้อได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในแผ่นซีดีหรือรูปภาพนั้น จึงสามารถนำออกขายต่อได้ แต่ผู้ซื้อไม่สามารถทำสำเนาเพื่อนำออกขายได้ เนื่องจากสิทธิในการทำซ้ำและการนำออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของลิขสิทธิ์ สำหรับกรณีการซื้อมาโดยวิธีการดาวน์โหลดนั้น เป็นการที่เจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตให้ใช้สิทธิ (License) ดังนั้น ไม่สามารถนำไฟล์งานดังกล่าวออกขายต่อได้

9. ผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (ISPs) เช่น YouTube Google True DTAC จะมีความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ด้วยหรือไม่ หากผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตอัปโหลดหนังหรือเพลงละเมิดลิขสิทธิ์

ตอบ ผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (ISPs) ไม่ต้องรับผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์หากให้ความร่วมมือกับเจ้าของลิขสิทธิ์ในการทำงานละเมิดออกจากเว็บไซต์ตามคำสั่งศาล

10. จะทำอย่างไรเมื่อมีคนนำงานลิขสิทธิ์ของเราไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ตอบ เมื่อพบว่ามี การละเมิดเกิดขึ้น เจ้าของลิขสิทธิ์อาจแจ้งเตือนให้ผู้กระทำละเมิดหยุดการกระทำดังกล่าว หรือเจ้าของลิขสิทธิ์อาจไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานตำรวจหรือฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาล หรืออาจขอให้มีการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทโดยใช้บริการไกล่เกลี่ยของกรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือศาล

นางมาลีกล่าวสรุปว่า จากกรณีข้อสงสัยที่เกิดขึ้น ถือเป็นข้อดีที่ทำให้คนไทยมีความตื่นตัวในเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ มีจิตสำนึกว่างานที่จะนำไปใช้มีเจ้าของลิขสิทธิ์หรือไม่ และมีการคิดก่อนแชร์ คิดก่อนใช้ ซึ่งกรมฯ ขอแนะนำว่า ถ้าไม่แชร์ ไม่แชร์จะดีกว่า

แหล่งอ้างอิงข้อมูล

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา

<http://ipthailand.go.th/th/dip-news/item/คู่มือการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม-2.html>